

Hans Reddingius (geboren in 1930) raakte in de jaren zeventig van de vorige eeuw geboeid door de Japanse versvorm haiku. Hij is al veel jaren actief lid van de Haiku Kring Nederland, en was zeven jaar lang hoofdredacteur Nederland van het Nederlands-Vlaamse haikutijdschrift Vuursteen. Sinds 1998 beoefent hij Zen, onder meer in retraites op de Noorder Poort. Hij verzorgt voor ZenLeven een haikurubriek. Beeldredacteur **Ardan Timmer** gaf deze bijzondere aflevering ook op een bijzondere manier vorm.

Ziekte en dood

Vele mensen, onder wie ik en misschien ook u, lezer, leefden tot voor kort rustig en veilig met vaste gewoontes en best tevreden. Maar ineens dook daar een venijnig virus op dat een pandemie veroorzaakt. Het kwam vermoedelijk uit China, net als zen. Ziekenhuizen lopen vol, er zijn te weinig beschermingsmiddelen. Er is geen vaccin, iedere dag gaan er honderden mensen dood. Zelfs als je nog niks mankeert is de vertrouwde veiligheid toch weg. Veel mensen zullen zich voelen zoals mensen die net hebben gehoord dat ze een dodelijke ziekte hebben.

uitslag van de scan
zeilend op open water
de bodem voelen

Jac Vroemen

Ons wordt aangeraden binnen te blijven en contact met andere mensen te vermijden. We volgen de berichten op radio, TV of smartphone, maar tussen de berichten in dreigt eenzaamheid.

Alleen tussentijds
hoor ik wat er gaande is.
Tussentijds alleen.

W.J. van der Molen

Vooraf voor bewoners van bejaardenhuizen, die hun kinderen en kleinkinderen niet meer kunnen ontvangen of bij ze op bezoek kunnen. Er sterven medebewoners.

Bejaardentehuis –
de tuinman snoeit dode takken
uit de perken.

Frans Hiddema

Die eenzaamheid is van alle tijden, en misschien ook niet alleen voor mensen, van welke leeftijd dan ook. Ongeveer twee eeuwen geleden schreef de Japanse dichter Kobayashi Issa:

Zou voor de vlooiën
de herfstnacht ook zo lang zijn,
en ook zo eenzaam?

Issa/van Tooren

Wie ziek en eenzaam is, zoals de Japanse dichter en vernieuwer Masaoka Shiki, put misschien enige troost uit wat er nog om zich heen waarneembaar is.

Mijn hoofd optillend
kijk ik er van tijd tot tijd naar -
struikklaver in de tuin.

Shiki/Kerlen

al sterf ik morgen
vandaag ruik ik
vlierbloesem

Wim Lofvers

De acht haiku's zijn, in volgorde, afkomstig uit de volgende bronnen:

1. Jac Vroemen, Domweg gelukkig. Marginale Uitgeverij Iris, 2019
2. W.J. van der Molen, Geeft 't leven terug? Gedichten. De Beuk, Amsterdam 1982
3. Haiku Een kleine regenboog. Kairos, Soest 1993
4. Haiku Een jonge maan. Japanse haiku van de vijftiende eeuw tot heden. Keuze, inleiding en vertaling door J. van Tooren. Meulenhoff, Amsterdam 1973
5. Shiki, Geur van chrysanten. Haiku. Vertaald uit het Japans door Henri Kerlen. Kairos, Soest 1998
6. Wim Lofvers, SOMS weet ik het even. Een verzameling haiku. 't Hoge Woord, Bakhuizen 2006
7. Issa, Een druppel plukken. Haiku. Samengesteld en vertaald uit het Japans door Henri Kerlen. Kairos, Soest 2002.
8. W.J van der Molen, J. van Tooren en Bob Verstraete, Haiku Een vierkantje zon. Kairos, Soest 1984